

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J.Tumo-Vaižganto g. 2, LT-01511 Vilnius, tel.: (8 5) 236 2444, (8 5) 236 2400,

faks. (8 5) 231 3090, el. p. urm@urm.lt, <http://www.urm.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanceliarijai

2019-01-07 Nr. 21.1.1/3-36

DĖL 2019 M. SAUSIO 7 D. VYRIAUSYBĖS PASITARIMO DARBOTVARKĖS

Siunčiame medžiagą 2019 m. sausio 7 d. Vyriausybės pasitarimo darbotvarkės klausimu dėl Lietuvos Respublikos pozicijų dėl klausimų, svarstomų 2019 m. sausio 8 d. Europos Sąjungos Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos pozicijos dėl klausimų, svarstomų 2019 m. sausio 8 d. Europos Sąjungos Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje, 4 lapai;
2. Vyriausybės rezoliucijos projektas, 1 lapas.

Viceministras

Albinas Zananavičius

LIETUVOS RESPUBLIKOS POZICIJOS DĖL KLAUSIMŲ, SVARSTOMŲ 2019 M. SAUSIO 8 D. EUROPOS SĄJUNGOS BENDRŲJŲ REIKALŲ TARYBOS POSĖDYJE

2019 m. sausio 8 d. ES Bendrųjų reikalų tarybos (BRT) posėdis

Rumunija pradeda pirmininkavimą ES Taryboje, pirmoji taryba - Bendrųjų reikalų taryba. Joje Rumunija pristatys savo pirmininkavimo prioritetus, planus dėl 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos derybų po diskusijų gruodžio Europos Vadovų Taryboje, be to, vyks ministrų diskusija dėl koordinuoto ES atsako į dezinformaciją. Taryba taip pat bus supažindinta su šiuo metu nagrinėjamų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų padėtimi. BRT pietų metu ministrai diskutuos apie didesnę piliečių įsitraukimą į ES klausimus.

2021–2027 m. Daugiametė finansinė programa

ES Tarybos pirmininkė Rumunija informuos delegacijas apie planus ši pusmetį dėl 2021–2027 m. daugiamečio ES biudžeto derybų.

Lietuvos pozicija:

Lietuva pasisako už savalaikį Daugiametės finansinės programos (DFP) priėmimą, bet kokybė yra svarbesnė nei laikas, todėl Lietuva nuosekliai laikosi pozicijos, kad turi būti užtikrintas balansas tarp tradicinių politikų (Sanglaudos, BŽŪP) ir naujų prioritetų (migracija, saugumas). Pabrėžiame pakankamo finansavimo būtinybę ES strateginėms politikoms – Sanglaudos politikai ir Bendrai žemės ūkio politikai. Lietuva ir toliau laikosi pozicijos dėl visiško tiesioginių išmokų konvergencijos proceso užbaigimo bei palaipsniško paramos lėšų kaimo plėtrai mažinimo. Taip pat Lietuvai svarbūs vienodų sąlygų ir platesnio dalyvavimo „Europos Horizontas“ programoje aspektai. Svarbu išlaikyti nuostatą dėl Sanglaudos fondo lėšų pervedimo į Europos infrastruktūros tinklų priemonę (CEF) ir ES bendrojo finansavimo dalies padidinimo dideliems infrastruktūros projektams, finansuojamiems iš Sanglaudos fondo. Dėl Ignalinos AE – pabrėžiame šio projekto specifiškumą, būtinybę užtikrinti pakankamą ir nenutrūkstamą finansavimą, bei būtinybę išlaikyti dabartinę bendrojo finansavimo praktiką.

Pirmininkaujančios Rumunijos prioritetų pristatymas

2019 m. pirmąjį pusmetį Europos Tarybai pirmininkaujanti Rumunija oficialiai pirmininkavimo prioritetų dokumento kol kas dar nėra išplatinsiusi – tik pirmininkavimo pagrindinius tikslus.

Pirmininkaujanti Rumunija išskiria 4 pirmininkavimo prioritetų ramsčius: 1) Konvergencijos Europa, 2) Saugesnė Europa, 3) Europa kaip stipresnė globali veikėja ir 4) Bendrą vertybių Europa.

Konvergencijos Europa. Prioritetas teikiamas sanglaudai ir konvergencijai, siekiant užtikrinti didesnę konkurencingumą, atskirties mažinimą bei skatinant verslumą ir konsoliduojant Europos pramonės politiką. Rumunija tęs derybas dėl daugiamečių finansinės programos, stiprins Europos socialinių teisių ramstį. Toliau bus dirbama ekonomikos augimo, investicijų skatinimo, Ekonominės ir pinigų sąjungos gilinimo bei struktūrinių ekonomikos reformų srityse. Siekiant padidinti Europos ekonomikos konkurencingumą, bus skatinami tyrimai ir inovacijos bei skaitmeninės erdvės plėtra.

Saugesnė Europa. Rumunija sieks saugesnės Europos konsolidavimo didinant sanglaudą tarp ES VN. Vidaus saugumo didinimas turėtų būti užtikrintas per glaudesnę VN bendradarbiavimą, VN saugumo sistemų sąveikumo stiprinimą, saugumo didinimą skaitmeninėje erdvėje bei atsparumo kibernetinėms atakoms stiprinimą. Pirmininkaujanti Rumunija tęs kovą prieš terorizmą bei sieks

Europos prokuratūros mandato įgyvendinimo. Toliau bus dirbama migracijos klausimais, koncentruojantis ties bendradarbiavimu su trečiosiomis šalimis bei efektyvių ir ilgalaikių sprendimų ES migracijos ir prieglobsčio politikai paieška.

Europa kaip stipresnė globali veikėja. Rumunija sieks tolimesnio ES kaip globalaus akto vaidmens konsolidavimo. ES gynybos ir saugumo pajėgumų stiprinimas turi būti įgyvendinamas glaudžiai bendradarbiaujant su NATO. Rumunija remia esančių mechanizmų konsolidavimą Bendroje saugumo ir gynybos politikoje bei sinergijos užtikrinimą tarp naujų mechanizmų: Europos gynybos fondo, Nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo ir suderintos metinės peržiūros gynybos srityje. Dėl didesnio vidaus ir išorės saugumo, bus siekiama progreso ES plėtros procese. Pasisakoma už ES kaimynystės politikos svarbą, ypač teikiant dėmesį Juodajai jūrai ir Juodosios jūros sinergijai. Rumunija sieks tolimesnės ES komercinių interesų plėtros modernizuojant daugiašalę prekybos sistemą ir derantis dėl ekonomikos ir laisvos perkybos susitarimų.

Bendrų vertybių Europa. Rumunija sieks progreso kovos prieš diskriminaciją, lyčių lygybės bei piliečių įtraukimo į diskusijas apie Europą klausimais. Pirmininkaujanti Rumunija skatins efektyvias priemones prieš rasizmą, netoleranciją, ksenofobiją, populizmą, antisemitizmą ir neapykantą kurstančią kalbą. Akcentas dedamas ties kova su dezinformacija internete ir netikras naujienas. Bus remiamos teisėkūros iniciatyvos socialiniam progresui skatinti, vystymosi netolygumams mažinti, vienodų galimybių vyrams ir moterims užtikrinimui bei švietimo ir mokymo prieinamumo skatimui. Dėmesys bus teikiamas diskriminacijai lyties pagrindu darbo rinkoje, versle ir vyrų ir moterų užmokesčio skirtumo mažinimui.

Lietuvos pozicija:

Rumunijos pirmininkavimo prioritetai detalčiai bus įvertinti sulaukus atitinkamo Rumunijos dokumento, o kol kas analizė yra atlikta įvertinus Rumunijos pirmininkavimo pagrindinius tikslus bei Rumunijos, Suomijos ir Kroatijos 18 mėnesių pirmininkavimo programą.

Konvergencijos Europa

Lietuva pasisako už savalaikį **Daugiametės finansinės programos (DFP)** priėmimą, bet kokybė svarbesnė nei laikas. Būsima DFP turi būti orientuota į ateitį, užtikrinti sąžiningą ir subalansuotą požiūrį į sutartyse įtvirtintas politikas (Sanglauda, Bendroji žemės ūkio politika) bei naujus prioritetus (migracija, saugumas). Pabrėžiame pakankamo finansavimo būtinybę ES strateginėms politikoms – **Sanglaudos politikai ir Bendrai žemės ūkio politikai.**

Lietuva nuosekliai pasisako už visapusišką ES **vidaus rinkos** potencialo išnaudojimą, šalinant tebeegzistuojančias kliūtis laisvam prekių ir paslaugų (įskaitant elektroninių) judėjimui ES, ypač **stiprinant abipusio pripažinimo principo taikymą bei mažinant su patekimu į kitos valstybės narės rinką susijusias administracines procedūras.** Taip pat palaikysime iniciatyvas, kurios **stiprintų ES gyventojų skaitmeninius įgūdžius,** privatumo ir asmens duomenų apsaugą, vartotojų teises, kibernetinį saugumą ir užkirstų kelią neteisėto turinio ir melagingų naujienų platinimui internete.

Teigiamai vertiname pastangas skatinti **investicijų pritraukimą ir skatinimą VN.** Siekiant ekonominio augimo ir naujų darbo vietų kūrimo, Lietuvai svarbu gilinti **Ekonominę ir pinigų sąjungą.**

Manome, kad siekiant stiprios **ES pramonės politikos** Europos Komisija turėtų pristatyti išsamią, ambicingą, ilgalaikę, numatančią aiškius ir išmatuojamus tikslus, orientuotus į technologinę pažangą, tarptautinį ES konkurencingumą, aukštą pridėtinę vertę kuriančių darbo vietų kūrimą, taip pat įgūdžius ir tvarią gamybą skatinančią **ES pramonės strategiją.**

Saugesnė Europa

Remiame visapusišką požiūrį neteisėtos migracijos kontrolei: **Europos sienų ir pakrančių apsaugos stiprinimą, bendrų sienų stebėjimo standartų diegimą, bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis,** siekiant kontroliuoti neteisėtos migracijos srautus prie jų ištakų. Remiame **Bendros Europos**

prieglobsčio sistemos reformą, kuri turėtų remtis VN solidarumo ir savanoriškumo principu. Skatiname **teisės saugos ir saugumo institucijų bendradarbiavimą** keičiantis informacija, diegiant pažangias technologijas ir derinant duomenų bazių sąveikumą. Tikime, kad pirmininkaujančiųjų šalių trejetas aktyviai įsitrauks į ES globalios strategijos peržiūros procesą. Turime daugiau dėmesio skirti kovai su **hibridinėmis grėsmėmis** (įskaitant strateginę komunikaciją ir kibernetinį saugumą) ir stiprinti mūsų atsparumą.

Europa kaip stipresnė globali veikėja

Pritariame dėmesiui **plėtros politikai**, tačiau pasisakome už kokybišką ES plėtros procesą, remiantis aiškiais kriterijais, principais ir sąlygų įgyvendinimu. ES durys turi likti atviros visoms narystės siekiančioms Europos šalims, gerbiančioms ir puoselėjančioms ES vertybes, įgyvendinančioms reformas.

Džiaugiamės pirmininkaujančios Rumunijos dėmesiu ES kaimynystės politikai. Konfliktas Rytų Ukrainoje reikalauja ypatingo dėmesio, svarbu, kad jis būtų grindžiamas atitinkama reakcija į Rusijos vykdomą agresiją ir tarptautinės teisės pažeidimus. ES-Rusijos dialogas gali būti tęsiamas tik subalansuotai laikantis patvirtintų 5 principų.

ES turi stiprinti savo pozicijas dėl **daugiašališkumo** svarbos, tam reikia intensyvesnio bendradarbiavimo ne tik su įprastais partneriais, bet ir ieškoti naujų, ypatingai Afrikos ir Azijos regionuose. Lietuva remia ES lyderystę dėl **PPO modernizavimo**. Prekybos taisyklių modernizavimo srityje palaikome akcentą į vienodų konkurencinių sąlygų užtikrinimą, įskaitant naujų disciplinų dėl pramonės subsidijų ir valstybinių įmonių kūrimą (Lietuvai aktualus dvejopos kainodaros praktikos draudimas). Kartu remiame ambicingą **ES prekybos susitarimų** derybų darbotvarkę ir siekiame, kad vykstančiose derybose su Mercosur šalimis, Meksika, Australija ir N. Zelandija, ASEAN regiono šalimis ir kitais partneriais svarbiausi Lietuvos puolamieji ir ginamieji interesai derybose būtų subalansuotai atspindėti.

Teigiamai vertiname programoje minimas prioritetines sritis įgyvendinant **ES visuotinę strategiją** ES saugumo ir gynybos kontekste, tame tarp tolesnį nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo (PESCO) įgyvendinimą, įskaitant dėl trečiųjų šalių dalyvavimo, dėmesį karinio mobilumo didinimui, gebėjimų kovoje su hibridinėmis ir kibernetinėmis grėsmėmis stiprinimą. Svarbu, kad tęsiant darbus ES saugumo ir gynybos srityje būtų ne tik stiprinamas **ES-NATO bendradarbiavimas**, bet ir siekiama abiejų organizacijų veiksmų nesidubliavimo bei suderinamumo. Pritariame transatlantinės partnerystės svarbai ir partnerystės su JK kūrimui, kartu pageidautume ir bendresnio BSGP partnerysčių stiprinimo diskurso. 2021-2027 m. planuojamas finansavimas ir teisiniai instrumentai turi atitikti **ESGS prioritetus** ir atspindėti šiandienos iššūkius, ypač artimiausioje kaimynystėje.

Bendrų vertybių Europa

Remiame iniciatyvas, kurios **stiprina ES gyventojų skaitmeninius, žiniasklaidos raštingumo ir kritinio mąstymo įgūdžius** bei padeda prisitaikyti prie naujų darbo rinkos poreikius tenkinančių žmoniškųjų gebėjimų ugdymo, ypač gamtos mokslų, inžinerijos, kūrybinių industrijų ir technologijų srityse. Pasisakome už priemones, kurios didina **studentų dėstytojų, kitų švietimo darbuotojų, menininkų ir kitų kultūros sektoriaus darbuotojų mainų ir judumo mastus** ES. Manome, kad ir toliau **reikia priemonių, stiprinančių europinę tapatybę** ir pilietines vertybes bei didinančių supratimą apie totalitarinių režimų nusikaltimus. Pritariame, kad svarbu imtis priemonių siekiant **mažinti lyčių atotrūkį visose srityse**, taip pat ir skaitmenizacijos srityje, užtikrinant saugią internetinę erdvę tobulėti.

Koordinuotas atsakas į dezinformaciją

2018 m. gruodžio 5 d. pristatytas bendras Europos išorės veiksmų tarnybos (toliau – EIVT) ir Europos Komisijos veiksmų planas kovai su dezinformacija (toliau – Planas). Užduotį ES institucijoms (Lietuvos ir partnerių iniciatyva) suformulavo Europos Vadovų Taryba (toliau – EVT) 2018 m. birželio 28 d. išvadose.

Lapkričio 9 d. Lietuva su partnerėmis (Čekija, Estija, Kroatija, Latvija, Lenkija, Rumunija, Slovakija ir Jungtine Karalyste) išplatino ir 2018 m. gruodžio 12 d. ES šalių strateginės komunikacijos direktorių susitikime pristatė dokumentą, kuriuo pateikė pasiūlymus būsimam veiksmų planui: akcentuotas pajėgumų stiprinimas, teisinės bazės sutvarkymas, analitinių priemonių naudojimas ir ES tarpinstitucinio bendradarbiavimo modelio sukūrimas.

Gruodžio 13–14 d. EVT išvadose pabrėžtas skubus ir koordinuotas plano įgyvendinimas ir kvietimas 2019 m. kovo mėn. EVT pristatyti pasiektus rezultatus. BRT posėdyje vyks ministrų apsikeitimas nuomonėmis pagal diskutiniame dokumente pateiktus klausimus.

Lietuvos pozicija:

Sveikiname EIVT ir EK parengtą Planą, kuriame skiriami papildomi resursai Strateginės komunikacijos komandoms, pateikiamos naujos iniciatyvos, kalbama apie tarpinstitucinį bendradarbiavimą. Nepaisant ambicingų užmojų, Plane trūksta grėsmių vertinimo ir konkretumo dėl siūlomų iniciatyvų ir finansavimo schemų. Pasigendame detalesnio planavimo gairių: atsakomybių paskirstymas ir kaip atrodys sinergijos. Plano pristatymo Politikos ir saugumo komitete metu EIVT kalbėjo, kad detalesnio planavimo gairės bus pristatytos po vienos iš iniciatyvų – Skubaus įspėjimo sistemos – sukūrimo. Šiuo metu svarbu skirti pajėgumus Plano įgyvendinimo fazei. Itin svarbu ES Tarybos (URT, BRT) / EVT lygiu stebėti įgyvendinimą, gauti reguliarių pažangos pristatymą bei įtraukti dezinformacijos klausimą į naująją ES strateginę darbotvarkę.

Geresnis komunikavimas apie Europą piliečiams: kaip padidinti piliečių palaikymą Europos Sąjungai

Pirmininkaujanti Rumunija BRT pietų metu rengia diskusiją „Geresnis komunikavimas apie Europą piliečiams: kaip padidinti piliečių palaikymą Europos Sąjungai“. Diskusija skirta identifikuoti būdus kaip gerinti piliečių supratimą ir žinias apie ES ir skatinti piliečius diskutuoti apie Europos reikalus.

Lietuvos pozicija:

Pasikartojantis leitmotyvas ES institucijų bei valstybių narių vykdytuose dialoguose su ES piliečiais – augantis piliečių įtraukimo poreikis bei pagrįsti lūkesčiai, kad į piliečių nuomones ir pasiūlymus būtų atsižvelgta, ypač diskusijų dėl Europos ateities kontekste. Todėl komunikavimo apie ES stiprinimas tampa neginčytinu prioritetu, padėsiančiu sustiprinti piliečių pasitikėjimą prieš Europos Parlamento rinkimus.

Albinas Zananavičius
 Viceministras
 2018-01-07

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

REZOLIUCIJA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS POZICIJŲ DĖL KLAUSIMŲ, SVARSTOMŲ 2019 M. SAUSIO 8 D. EUROPOS SĄJUNGOS BENDRŲJŲ REIKALŲ TARYBOS POSĖDYJE

Nr.
Vilnius

Pritarti Užsienio reikalų ministerijos teikiamoms Lietuvos Respublikos pozicijoms dėl klausimų, svarstomų 2019 m. sausio 8 d. Europos Sąjungos Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje.

Ministras Pirmininkas

Albinas Zananavičius
Viceministras

2018-01-07